

Струка (назив): ЕКОНОМИЈА, ПРАВО И ТРГОВИНА		
Занимање (назив): Економски техничар,Трговачки техничар, Пословно-правни техничар, Банкарски техничар, Царински техничар		
Предмет (назив): СРПСКИ ЈЕЗИК		
Опис (предмета): Општеобразовни предмет		
Модул (наслов): КЊИЖЕВНОСТ ОД РОМАНТИЗМА ДО ПОЛОВИНЕ XX ВИЈЕКА (60 часова) (модул је обавезан за трећи разред)		
Датум: јуни, 2022. године	Шифра:	Редни број: 07
Сврха		
Модул је обликован тако да омогући ученицима да стекну основне информације о књижевним епохама од романтизма до половине XX вијека; да развију критичко мишљење и способност интерпретације књижевних дјела.		
Специјални захтјеви / Предуслови		
Знања стечена у основној и средњој школи. У настави са ученицима оштећеног вида простор уредити на начин да њима буде познат. Уколико долази до измјене простора, ученике обавјестити о томе. Позиција и положај мјеста ученика у учионици потребно је организовати на начин да ученик има могућност да прати наставу, види таблу и чује наставника а све то у зависности од преосталих и функционалне употребе визуелних способности. Пожељно је да позиција мјеста ученика буде у близини табле и катедре наставника. Наставу концептуализовати на начин да буде у што већој мјери заснована на познатом искуству, конкретним примјерима и очигледним наставним средствима.У настави са ученицима оштећеног вида а који при томе могу да прате визуелне садржаје, пожељно је користити аудиовизуелна средства у циљу што бољег приближавања апстрактних појмова. То се односи на употребу дигиталне технологије и садржаја са интернета у којима су на адекватан начин приказани садржаји који се обрађују.		
Циљеви:		
<ul style="list-style-type: none"> - Разумијевање књижевних праваца од романтизма до прве половине XX вијека; - Проширивање знања о српској и свјетској књижевности; - Оспособљавање ученика за интерпретацију умјетничких текстова; - Развијање критичког става и мишљења; - Развијање свијести о личном и националном идентитету; - Формирање вриједносних ставова којима се чува национална и свјетска културна баштина. 		
Теме		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Књижевност романтизма и реализма 2. Модерна 3. Међуратна и ратна књижевност 		

Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Књижевност романтизма и реализма	<ul style="list-style-type: none"> - Познаје основне податке о епохи романтизма (појам, карактеристике, значај и главни представници српског и европског романтизма); - Објасни појам бајронизам; - Објасни значај рада Вука С. Караџића; - Истакне значај Вука као биографа и критичара; - Уочи и објасни средства карактеризације лика и однос личне и колективне мотивације у дјелу; - Познаје основне податке о епохи реализма (појам, карактеристике, значај и главни представници српског и европског реализма); - Уочава улогу патријархалне заједнице и друштвено-политичких околности на формирање ликова у приповијеткама српских реалиста 	<ul style="list-style-type: none"> - Повезује знања стечена у претходним разредима са новим знањима; - Наведe податке о епохи романтизма (историјски оквир, обиљежја, књижевне врсте, представници и дјела); - Уочи карактеристике романтичарског јунака на тексту; - Наведe улогу Бајрона у епохи романтизма; - Наведe улогу и значај В. С. Караџића у развоју српског језика и писма; - Препозна значај сакупљања народних умотровина у борби за увођење народног језика у књижевност; - Препозна романтичарска обиљежја умјетничких текстова; - Анализира пјесме романтичарских пјесника уочавајући: теме, мотиве, расположења, звук, ритам и рефрен, пјесничке слике, пјеснички језик, поенту; - Самостално говори о тексту разумијевајући књижевнотеоријске термине; 	<ul style="list-style-type: none"> - Посједује свијест о важности културних наслеђа; - Умије да упореди важност и значај ранијих књижевних епоха са епохом романтизма, уочава њихову жанровску и тематску разноликост; - Анализира дјела европског и српског романтизма; - Посједује знања о Вуку С. Караџићу као реформатору и лексикографу; - Посједује знања о важности епохе романтизма и њених представника у европској и српској књижевности; - Изражајно говори пјесме романтичарских пјесника; - Умије да упореди важност и значај ранијих књижевних епоха са епохом реализма, уочава њихову жанровску и 	<p>Наставник ће:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Планирати рад према способностима ученика у одјељењу и условима у којима ради (простор, опрема, наставна средства); - Припремити уводно предавање о романтизму (историјски оквир, обиљежја, књижевне врсте, представници, дјела); - Објаснити појам бајронизам; - Припремити одломак из „Чајлда Харолда“; - Ученици раде у паровима, препознају обиљежја бајронизма на тексту („свјетски бол утамничене индивидуе“, култ неограничених индивидуалних и националних слобода и др.); - Ученици наводе карактеристике романтичарског јунака; - По истом принципу припремити и остале текстове романтичарских пјесника (Пушкин, Хајне); - Наставникова синтеза; - Објаснити значај Вука С. Караџића и припремити одговарајуће текстове; - Организовати групни рад и подијелити селективне задатке; - Омогућити презентацију радова и направити изложбу; - Припремити одломке из „Горског вијенца“ и задати питања за самосталан и групни рад;

	<p>(Лазаревић, Домановић, Глишић, Матавуљ).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Наведите податке о епохи реализма (историјски оквир, обиљежја, књижевне врсте, представници и дјела); - Уочи карактеристике реалистичког јунака у умјетничким текстовима. 	<ul style="list-style-type: none"> - тематску разноликост; - Анализира реалистичку приповијетку/роман: (тема, мотиви, амбијент, карактеризација ликова, композиција, улога наратора, идеја); - Умије да састави план и да напише краћу реалистичку причу из свог живота примјењујући стечено знање о структури приповијетке. - Умије да анализира пјесму модерне: (тема/мотиви, тумачи симболе у пјесми и друга стилска средства, објасни композицију пјесме, уочи врсту стиха, риму, ритам, објасни поенту); - Проналази елементе симболизма и импресионизма у пјесмама; - Умије да уочи одлике традиционалистичког смјера у прозном дјелу у периоду модерне; - Проналази карактеристике 	<ul style="list-style-type: none"> - Прочитати пјесме Бранка Радичевића, Ђуре Јакшића, Ј. Ј. Змаја, Лазе Костића предвиђене књижевним корпусом и задати питања за самосталан и групни рад; - Омогућити презентацију радова; - Омогућити изражајно рецитовање пјесама; - Пружити могућност драмског приказа „Santa Maria della Salute“; - Омогућити рад по групама и презентацију; - Наставникова синтеза; - Припремити уводно предавање о епохи реализма (историјски оквир, обиљежја, књижевне врсте, представници, дјела); - Ученици ће унапријед прочитати дјело; - Анализирати приповијетке/роман тако што ће подијелити задатке за самосталан и групни рад (особине реалистичке приповијетке, карактеризација ликова, улога патријархалне заједнице и друштвено-политичких околности у формирању ликова у умјетничком дјелу); - Наставникова синтеза; - Пружити ученицима могућност (групни рад) да карактеризацију ликова изразе бојама (топло/хладно) тако што ће на листу папира стављати оне боје које одговарају карактеру ликова;
--	---	--	--	--

			<p>модернистичке драме;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Уочава везу између форме и садржаја; - Уочава разлике у стилском изразу; - Пише рад наглашавајући значај хуманости и солидарности. 	<ul style="list-style-type: none"> - Направити презентацију и изложбу оваквих радова. - Ученицима прилагодити наставне садржаје и материјале уколико имају оштећење вида (на увећаном црном тиску или Брајевој писму) те провјеру знања омогућити на исти начин.
<p>2. Модерна</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Познаје основне податке о епохи модерне (појам, карактеристике, значај и главни представници српске и европске модерне); - Препознаје одлике импресионизма и симболизма у умјетничким дјелима. 	<ul style="list-style-type: none"> - Наведите податке о епохи модерне (историјски оквир, књижевне струје, обиљежја, књижевне врсте, представници и дјела); - Препознаје на прозном дјелу одлике традиционалистичког смјера у периоду модерне; - Објасни карактеристике модернистичке драме. 		<p>Наставник ће:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Припремити уводно излагање о епохи модерне; - Припремити питања за самосталан и групни рад приликом анализе пјесама; - Објаснити разлике у стилском изразу модернистичких пјесника на конкретним примјерима; - Примјенити „мождану олују“ (ученици објашњавају симболе) - Припремити питања за упоредну анализу (групни рад): „Драга у пјесмама Шантића, Дучића, Ракића“; - Наставникова синтеза; - Ученици ће унапријед прочитати дјело а наставник ће припремити задатке и организовати рад у паровима у којима ученици уочавају на тексту одлике модернистичког смјера: понирање у психологију ликова са елементима лиризма, потискивање фабуле и др.; - Омогућити презентацију; - Припремити уводно предавање

				<p>о одликама импресионистичке драме (одуство наглашене радње, амбијент свакодневног трајања, јунаци су интелектуалци са умјетничким предиспозицијама, склоност хедонистичком стилу живота, психолошка карактеризација ликова);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Припремити питања за групни рад: поставити на зид три велика папира са именима три лика; - У групном раду ученици истражују карактере, записују их на истакнутом папиру и објашњавају их уз помоћ одабраних цитата; - Наставникова синтеза. - Ученицима прилагодити наставне садржаје и материјале уколико имају оштећење вида (на увећаном црном тиску или Брајевој писму) те провјеру знања омогућити на исти начин.
<p>3. Међуратна и ратна књижевност</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Наведите податке о књижевним правцима између два свјетска рата (историјски оквир и европски утицај, карактеристике експресионизма, надреализма и покрета социјалне литературе, књижевне врсте, представници и дјела); 	<ul style="list-style-type: none"> - Проналази карактеристике експресионизма и надреализма у конкретним умјетничким дјелима; - Анализира пјесме уочавајући везу између форме и садржаја; - Умије да карактерише ликове са социјалног и 		<p>Наставник ће:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Припремити уводно предавање о књижевности између два свјетска рата; - Организовати рад у паровима, припремити задатке како би ученици уочили везу између форме пјесме и садржаја (грубој стварности супротставља се суматраистичка повезаност

	<ul style="list-style-type: none"> - Објасни појам суматраизам; - Наведе обиљежја ратне књижевности (народна и умјетничка). 	<p>психолошког аспекта;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Анализира дјело са темом из ратне књижевности са аспекта страдања, хероизма и идеала, износећи критички став. 		<p>између ствари и бића, јавља се сан као замјена за јаву, умјесто хаоса нуди се етеричан свијет, слободан стих);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Нагласити да је циљ поезије да открива нове вриједности и указати да не постоје непромјенљиве вриједности; - Ученици ће унапријед прочитати приповијетку, а наставник ће организовати групни рад и примијенити аналитичко-синтетички поступак интерпретације главног лика; - Подстицати ученике да ставове о дјелу доказују чињеницама из конкретног умјетничког текста; - Организовати презентацију радова; - Подстицати ученике на размишљање о личном укључивању у хуманитарне активности; - Припремити уводно излагање о ратној књижевности; - Припремити релевантне текстове и организовати рад у паровима (један ученик уочава на тексту обиљежја народне, други умјетничке књижевности); - Ученици ће унапријед прочитати дјело; - У раду на тексту примијенити модел интерактивне наставе; - Усмјерити ученике да на одабраном тексту истраже
--	---	---	--	--

				<p>мотиве: људска патња, хероизам, суровост, идеали;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Организовати презентацију радова; - Наставникова синтеза. - Ученицима прилагодити наставне садржаје и материјале уколико имају општећење вида (на увећаном црном тиску или Брајевој писму) те провјеру знања омогућити на исти начин.
--	--	--	--	--

Интеграција

- Демократија и људска права
- Историја

Литература:

- Уџбеник одобрен од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске;
- Друга стручна и теоријска литература.

Извори:

- Ц. Г. Бајрон: Путовање Чајлда Харолда (одломак)
- Х. Хајне: Лорелај
- Вук С. Караџић, реформатор језика и писма, сакупљач народних умотворина
- П. П. Његош: Горски вијенац (по избору наставника)
- Ђура Јакшић: Вече, Поноћ
- Бранко Радичевић: Кад млидијах умрети, Ђачки растанак (одломци)
- Лаза Костић: Међу јавом и мед сном, Santa Maria della Salute
- Ј. Ј. Змај: Ђулићи и Ђулици увеоци
- Н. В. Гогољ: Шињел
- Милован Глишић: Глава шећера
- Лаза Лазаревић: На бунару
- Симо Матавуљ: Поварета, Пилипенда
- Радоје Домановић: Данга, Вођа
- Војислав Илић: Вече, Сиво суморно небо
- Шарл Бодлер: Албатрос
- Алекса Шантић: Не вјеруј, Вече на шкољу, Претпразничко вече

- Јован Дучић: Песма жени, Залазак сунца
- Милан Ракић: Искрена песма, Долап
- Владислав Петковић Дис: Можда спава
- Милутин Бојић: Плава гробница
- Борисав Станковић: У ноћи
- Петар Кочић: Мрачајски прото
- Милош Црњански: Суматра, Стражилово
- Исак Самоковлија: Рафина авлија
- Исидора Секулић: Госпа Нола
- Бранко Топић: Гроб у житу
- Скендер Куленовић: Стојанка мајка Кнежопољка
- Иван Горан Ковачић: Јама (одломци)

Лектира: (наставник бира пет од седам понуђених наслова)

- А. С. Пушкин: Евгеније Оњегин
- Оноре де Балзак: Евгенија Гранде или Чича Горио
- Л. Н. Толстој: Ана Карењина
- Борисав Станковић: Нечиста крв
- А. П. Чехов: Ујка Вања
- Милош Црњански: Сеобе I
- Иво Андрић: На Дрини ћуприја

Оцјењивање

Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула. Предвиђена писмена провјера из овог модула (ТЕСТ). (Напомена: Наставници планирају лектуре у току оба полугодишта, не у оквиру модула.)

Струка (назив): ЕКОНОМИЈА, ПРАВО И ТРГОВИНА				
Занимање (назив): Економски техничар, Трговачки техничар, Пословно-правни техничар, Банкарски техничар, Царински техничар				
Предмет (назив): СРПСКИ ЈЕЗИК (30 часа)				
Опис (предмета): Општеобразовни предмет				
Модул (наслов): ЈЕЗИК (модул је обавезан за трећи разред четворогодишњих занимања)				
Датум: јуни, 2022. године		Шифра:	Редни број: 08	
Сврха Модул обухвата област грађења ријечи и основе лексикологије. Омогућава да ученици схвате обрасце грађења ријечи као схеме у којима се виде граматичке основе и граматички наставци и разумију да је та способност неопходна за усавршавање свога и учење других језика. У области лексикологије упознаће се о ријечи као јединици именовања, саставу лексике и сфери употребе.				
Специјални захтјеви / Предуслови Знања стечена у основној школи.				
Циљеви:				
<ul style="list-style-type: none"> - Познавање образаца грађења ријечи; - Разумијевање да се језик обogaђује грађењем нових ријечи; - Разумијевање да на састав лексике утичу културни и цивилизацијски контакти, географско сусједство и историјски аспект; - Развијање језичке културе. 				
Теме				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Грађење ријечи 2. Лексикологија 				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			

<p>1. Грађење ријечи</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Објасни појам творба (грађење) ријечи; - Разликује начине грађења ријечи; - Препознаје комбиновано грађење ријечи; - Препознају аугментативе и деминутиве; - Препозна деривацијске и граматичке морфеме; 	<ul style="list-style-type: none"> - Разликује просте, изведене и сложене ријечи; - Наведе разлику између коријена ријечи и творбене основе ријечи; - Разликује творбену од граматичке основе; - Разликује лексичку морфему (деривацијску) од граматичке (релацијске) морфеме; - Објасни начин грађења ријечи: деривација (извођење); - Разликује мотивну ријеч од мотивисане ријечи; - Објасни начин грађења ријечи: слагање (композиција); - Објашњава деривацијске и граматичке морфеме; - На примјерима представи извођење ријечи кад је мотивна ријеч именица, глагол, придјев; - Објасни комбиновано грађење ријечи; - Објасни грађење именичких сложеница; - Објасни грађење скраћеница вишечланих назива; - Објасни грађење именичких и придјевских 	<ul style="list-style-type: none"> - У раду на тексту издваја просте, изведене и сложене ријечи; - Умије да препозна коријен ријечи и творбену основу ријечи; - Изврши издвајање значењског типа именице, придјева, глагола, по семантичком значењу суфикса; - Закључује да коријен има опште лексичко значење скупа ријечи; - Препознаје коријенску од суфиксалних морфема; - Раздваја на примјерима деривацијске и граматичке морфеме; - Умије да утврди од које врсте ријечи потиче мотивисана ријеч; - Издваја ријечи по семантичком значењу суфикса; - На конкретном тексту умије да разврстава ријечи срастањем посебних ријечи (или њихових основа) и 	<p>Наставник ће:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Поновити са ученицима врсте морфема; - Дефинисати творбу ријечи; - Објаснити на примјерима појмове слободна и везана морфема (нпр.: пут-ић); - Организовати групни рад и припремити задатке; - Ученици одређују лексичко значење ријечи условљено везаном морфемом; - Омогућити презентацију радова; - Припремити центре учења (III постера); - Први постер: објаснити на примјерима по чему се разликују просте, изведене и сложене ријечи; - Задане ријечи ученици групишу према морфолошком саставу; - Други постер: морфемском анализом скупа ријечи заједничког значења утврђује се корјенска морфема; - Ученици разврставају коријенску од суфиксалних морфема; - Трећи постер: навести примјере деривацијских (лексичких) морфема и граматичких (релацијских) морфема и објаснити њихову
---------------------------------	--	--	---	---

		<p>полусложеница;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Одређује граматичка значења именица; - Правилно чита акцентоване именичке сложенице; - Разврстава именичке сложенице према начину грађења; - Разликују именичке и придјевске полусложенице. 	<p>срастањем посебних ријечи помоћу спојног вокала (о или е);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Разликује комбиновану творбу ријечи на конкретним примјерима. - На примјерима проналази пунозначне и помоћне ријечи; - Наводи синонине, антонине, хомонине, паронине; - Разврстава ријечи по употреби и старини; - Проналази поријекло назива мјеста из којег потиче; - Раздваја пунозначне и помоћне ријечи; - Разврстава ријечи по употреби и према простирању; - Тумачи архаичне ријечи самостално или уз помоћ наставника; - Користи термилошки рјечник; - Умије да стране термине замијени 	<p>службу;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Формулисати задатак (нпр.: пре-пис-ива-ти); - Ученици раздвајају деривацијске и граматичке морфеме и објашњавају их; - Направити вјежбу за групни рад: од простих ријечи градити изведене и сложене; - Објаснити начин грађења ријечи извођењем (деривација); - Припремити задатке за рад у групи да на примјерима изведених ријечи објашњавају деривацијски начин грађења ријечи; - Објаснити важније моделе за извођење именица, придјева, глагола; - Именице са значењем лица, глаголске именице, апстрактне именице; - На примјерима објаснити аугментативе и деминутиве; - Присвојни придјеви; - Извођење глагола од мотивне именице и суфикса: -а, -ова, -ира, -иса, -и; - Припремити задатак и организовати рад у паровима да ученици групишу ријечи по семантичком значењу суфикса; - Подстакнути их да пишу и друге примјере и вјежбати правилно писање ријечи;
--	--	--	--	--

			домаћим ријечима.	<ul style="list-style-type: none">- Објаснити грађење ријечи слагањем (композиција);- Организовати рад у групи да ученици разврстају ријечи према типу:- срастањем посебних ријечи (или њихових основа);- срастањем посебних ријечи помоћу спојног вокала (о или е);- Објаснити комбиновано грађење ријечи на примјерима;- Припремити задатке и организовати групни рад да ученици проналазе примјере и објашњавају овај начи грађења ријечи;- Објаснити како се граде именичке сложенице;- Припремити задатке за рад у паровима гдје ученици разврставају именичке сложенице према начину грађења;- Објаснити на примјерима како се граде скраћенице вишечланих назива;- Припремити задатке за рад у паровима за два начина грађења: акронима и формантних скраћеница;- Вјежбати када се читају нескраћено, а када су претворене у ријечи;- Објаснити како настају именичке и придјевске
--	--	--	-------------------	--

				<p>полусложенице;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Вјежбати писање полусложеница. - Ученицима прилагодити наставне садржаје и материјале уколико имају оштећење вида (на увећаном црном тиску или Брајевој писму) те провјеру знања омогућити на исти начин.
<p>2. Лексикологија</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Дефинише појам лексикологија; - Објасни гране лексикологије: етимологија, ономастика, терминологија и фразеологија; - Познаје синониме, антониме, полисемију, хомониме и парониме; - Разликује ријечи које припадају стандардном и нестандардном језику; - Препозна префиксе и суфиксе из класичних језика; - Наведете фразеологизме. 	<ul style="list-style-type: none"> - Наведете особине лексема; - Разликује пунозначне и помоћне ријечи; - Објасни појмове: синоними, антоними, полисемија, хомоними (хомографи и хомоморфи), пароними; - Уочи метафорично и метонимијско значење; - Разликује ријечи по употреби (опште и посебне) и старини (архаизме и неологизме); - Објасни ријечи по простирању (припадању): <ul style="list-style-type: none"> - стандардни језик (ријечи српског језика, интернационализми и 		<p>Наставник ће:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Организовати посјету школској или градској библиотеци и показати рјечнике; - Припремити фотокопираних страница рјечника и подијелити ученике у групе са задатком да издвајају стручну терминологију, траже објашњења властитих имена, имена народа, мјеста и сл.; - Објасни појам лексема; - Припремити задатке за рад у паровима гдје ученици објашњавају особине ријечи (графемско обличење, акценат, лексичко значење и синтаксичку функцију); - Објаснити појмове: синоними, антоними, полисемија, хомоними (хомографи и хомоморфи), пароними; - Припремити селективне

		<p>црквенословенске ријечи);</p> <p>- нестандардни језик (дијалектизми, регионализми, жаргонизми и вулгаризми);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Објасни ријечи по стилогеној функцији (историзми); - Објасни ријечи по поријеклу и појам преведенице – калкови; - Објасни појам термини и термилошки рјечник; - Објасни појам фразеологизам (идиом) и његову структуру. 		<p>задатке и подстицати да се примјери наводе самостално;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Припремити примјере метафоричког значења у разговорном језику и књижевном тексту; - Примјере метонимијског значења повезати са синегдохом; - Припремити задатке за индивидуални рад; - Објаснити подјелу ријечи по употреби и према простирању; - Припремити задатке гдје ученици разврставају ријечи; - Организовати индивидуалне задатке да ученик текст у књижевној форми напише у жаргону или обрнуто; - Припремити текст гдје ученици издвајају историзме, траже тумачења ријечи у рјечнику, објашњавају њихову стилску вриједност; - Објасни ријечи по поријеклу које су адаптиране у лексички фонд српског језика (турцизми, грцизми, мађаризми, германизми, романизми, англицизми); - Објасни појам калк – ријечи које чувају структуру изворног израза; - Објаснити значења групе префикса и суфикса из грчког
--	--	--	--	--

				<p>и латинског језика;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Објаснити појмове термилошки рјечник и термини; - Објаснити појам фразеологизам и помодни изрази; - Припремити неколико термина и фразеологизама. - Ученицима прилагодити наставне садржаје и материјале уколико имају оштећење вида (на увећаном црном тиску или Брајевој писму) те провјеру знања омогућити на исти начин.
Интеграција				
- Страни језици				
Литература и извори:				
<ul style="list-style-type: none"> - Уџбеник одобрен од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске; - Михаило Стевановић: Граматика српскога језика за средње школе; - Рјечници; - М. Телебак: Шта се крије иза етимологије; - Друга стручна и теоријска литература. 				
Оцјењивање				
<p>Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула. Предвиђена је писмена провјера знања из овог модула (ТЕСТ).</p>				

Струка (назив): Све струке (четврти степен)				
Занимање (назив): Сва занимања (четврти степен)				
Предмет (назив): СРПСКИ ЈЕЗИК				
Опис (предмета): Општеобразовни предмет				
Модул (наслов): ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА (15 часова)				
Датум: јуни, 2022. године		Шифра:	Редни број: 09	
Сврха				
Модул је развијен тако да ученици упознају, разликују и примјењују функционалне стилове у српском језику. Сврха модула је да ученици понове раније стечена знања из области правописа (употреба великог слова, писање бројева и одричних облика глагола).				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Знања стечена у основној и средњој школи.				
Циљеви:				
<ul style="list-style-type: none"> - Упознавање са врстама функционалних стилова; - Препознавање функционалних стилова на примјерима; - Примјењивање стеченог знања на задацима; - Понављање знања из правописа. 				
Теме				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Функционални стилови (разговорни, књижевноумјетнички, научни, новинарски (публицистички), административни) 2. Правопис (употреба великог слова, писање бројева и одричних облика глагола) 				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			

<p>1. Функционални стилови</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Познаје функционалне стилове; - Схвати улогу функционалних стилова у српском језику; - Познаје одлике разговорног стила; - Уочи карактеристике књижевноумјетничког стила на примјерима; - Схвата да вијест увијек треба да буде истинита, јасна, актуелна, прецизна; - Препознаје одлике научног стила; - Препознаје одлике административног стила; 	<ul style="list-style-type: none"> - Препознаје функционалне стилове у конкретним примјерима; - Закључује када користи који стил у комуникацији; - Објасни одлике разговорног стила; - Схвати значај књижевноумјетничког стила у српском језику; - Зна да објасни одлике вијести и питања на која вијест мора да одговори (ко, шта, гдје, како, кад); - Схвата да вијест треба да буде истинита, јасна, актуелна, прецизна; - Разумије ко користи научни стил и гдје се проналази (научне књиге, уџбеници, чланци); - Уочава административни стил у званичним документима и правним текстовима (закон, устав, молбе, жалбе, пријаве, захтијеви). 	<ul style="list-style-type: none"> - Примјењује стечена знања о употреби функционалних стилова у пракси. - Правилно примјењује велико слово, бројеве и негацију глагола у пракси. 	<p>Наставник ће:</p> <ul style="list-style-type: none"> - На почетку обраде објаснити ученицима важност функционалних стилова у комуникацији; - Објаснити карактеристике функционалних стилова; - Пустити аудио запис разговорног стила између два ученика; - Ученици треба да утврде које су то карактеристике разговорног стила (ријеч је жива и непосредна, користи се у свакодневном говору, условљен је узрастом саговорника, узрастом, темом, реченице су кратке, често и недовршене, чести жаргонски изрази). - Прочитати једну строфу пјесме; - Објаснити карактеристике књижевноумјетничког стила (користи се у поезији или прозним текстовима, писац исказује лични став, доживљај свијета око себе (субјетивност), језик сликовит и богат стилским фигурама, необичан избор ријечи, редослед ријечи). - Прочитати једну вијест написану у новинама; - Објаснити карактеристике новинарског (публицистичког) стила (ко пише, шта пише, облици изражавања (вијест, извјештај, репортажа, интервју)); - Објаснити одлике овог стила (намијењен широј јавности с циљем информисања; језик изражајан, динамичан, упечатљив,
---------------------------------------	---	--	---	--

				<p>реченица јасна и прецизна);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Задатак за ученике да напишу једну вијест везану за актуелности у школи; - Прочитати један одломак из граматике или неког другог научног текста; - На основу прочитаног ученици треба да закључе о каквом стилу писања је ријеч; - Објаснити одлике научног стила (објективност, прецизност, употреба стручних термина, навођење документованих чињеница, ко га користи и гдје га налазимо); - Припремити анкетни лист или неки други примјер текста у коме се препознаје административни стил писања; - Навести одлике административног стила (јасан, прецизан, објективан; устаљени изрази); - Објаснити гдје се примјењује (у званичним документима и правним текстовима (закон, устав, молбе, жалбе, пријаве, захтјеви)); - Задатак за ученике: да одреде врсту функционалног стила (подијелити ученицима текстове у којима се налазе све врсте функционалних стилова). <p>(Напомена за наставнике: вјежбе писања различитих текстова административног стила ученици ће радити у четвртом разреду у оквиру пословне комуникације.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ученицима прилагодити
--	--	--	--	--

				<p>наставне садржаје и материјале уколико имају оштећење вида (на увећаном црном тиску или Брајевој писму) те провјеру знања омогућити на исти начин.</p>
<p>2. Правопис</p>	<p>- Познаје правописна правила писања великог слова, бројева и одричних облика глагола.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Правилно употребљава велико слово; - Правилно пише бројеве и изведенице од њих; - Правилно употребљава именичке и придјевске изведенице у комбинацији са бројкама; - Правилна употреба црте и цртице приликом писања бројева; - Правилна примјена ријечце не са глаголима, трпним придјевима и другим попридјевљеним глаголским облицима, у творби глаголских именица и изведених прилога; - Употреба цртице приликом удвајања глаголских облика. 		<p>Наставник ће:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Поновити са ученицима претходно стечена знања из области примјене великог слова с посебним акцентом на прву ријеч у реченици, огласу, писмима, обрасцу, натписима, обавјештењима, потписима; - Поновити са ученицима петходно стечена знања из области правилне правописне употребе бројева и изведеница од њих; - Поновити са ученицима писање ријечце не са глаголима, у облицима трпног придјева и других попридјевљених глаголских облика и у творби глаголских именица и изведених прилога, употреба цртице приликом удвајања глаголских облика (блиских или супротстављених значења); - На крају понављања урадити краћу писмену провјеру знања из све три поновљене области правописа.

				<ul style="list-style-type: none"> - Ученицима прилагодити наставне садржаје и материјале уколико имају оштећење вида (на увећаном црном тиску или Брајевој писму) те провјеру знања омогућити на исти начин.
Интеграција				
<ul style="list-style-type: none"> - Медијска комуникација. Информатика. 				
Литература и извори:				
<ul style="list-style-type: none"> - Уџбеник одобрен од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске; - Правопис српскога језика, Матица српска, ново издање; - Књижевноумјетнички текстови, примјери текстова научног, публицистичког и административног стила; - Друга стручна и теоријска литература. 				
Оцјењивање				
<p>Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула. Ученици пишу четири писмена задатка у току школске године (два писмена задатака у првом, два у другом полугодишту).</p>				

